

BEZPŁATNY

ISSN 1509-4677

powiatowy

NR 11/2024 (234)

Kurier

**LEŻAJSK
GM. LEŻAJSK
GM. NOWA SARZYNA
GM. GRODZISKO DOLNE
GM. KURYŁÓWKA**

www.starostwo.lezajsk.pl

W numerze:

- Powiatowe Obchody Święta Niepodległości
- Kolejny nowy radiowóz w leżajskiej policji
- Z kart naszej historii: Czas przemija, pamięć pozostaje
- Podróże: Pływające wioski (Peru)

W NUMERZE:

POWIAT 4-10

- ◆ Powiatowe Obchody Święta Niepodległości
- ◆ Podpisano umowę dotyczącą wykonania dokumentacji projektowej
- ◆ Powiat Leżajski wsparł zakup trzech samochodów gaśniczych dla OSP
- ◆ Kolejny nowy radiowóz w leżajskiej policji
- ◆ Konwent wójtów, burmistrzów i starosty leżajskiego
- ◆ Samodzielny Publiczny Zespół Opieki Zdrowotnej w Leżajsku Szpitalem Roku 2024 w plebiscyście Hipokrates
- ◆ Powstaje pierwszy quest nocny dla Powiatu Leżajskiego
- ◆ Umów wizytę u lekarza bez wychodzenia z domu – Podkarpacki System Informacji Medycznej PSIM
- ◆ Dofinansowanie dla Powiatu Leżajskiego w ramach konkursu grantowego „Cyberbezpieczny Samorząd”

OŚWIATA 11-16

- ◆ ZSL
- ◆ ZST
- ◆ SOSW

KULTURA 17-20

- ◆ Koncert patriotyczny „Radośni z wolności, dumni z polskości”
- ◆ Czas przemija, pamięć pozostaje...
- ◆ Wernisaż wystawy „Zwyczajne drogi niezwykłych życiorysów” w Muzeum Ziemi Leżajskiej

SPORT 21

- ◆ Mistrzostwa Europy Okrętów w Navidze 2024: sukces modelarza z gminy Leżajsk w Burgas

KALENDARZ IMPREZ 22

KOMUNIKATY 23

PODRÓŻE: 24-25

- ◆ Peru: Pływające wioski

REKLAMA 27-28

Kurier Powiatowy - Wydawca:

Starostwo Powiatowe w Leżajsku,
ul. Kopernika 8, 37-300 Leżajsk.

Adres redakcji:

ul. Skłodowskiej 8

(budynek B Starostwa Powiatowego w Leżajsku),

tel. 17 240 45 72,

e-mail: promocja@starostwo.lezajsk.pl

Redaktor naczelna: Natalia Nowicka.

Redakcja wydania:

Małgorzata Charko (ZST), Stanisław Majcher (ZSL),

Tomasz Chrzastek (SOSW),

Marta urban (Muzeum Ziemi Leżajskiej).

Wszelkie prawa zastrzeżone. Artykuły odzwierciedlają poglądy ich autorów. Redakcja nie zwraca materiałów niezamówionych. Redakcja zastrzega sobie prawo do skracania tekstów i zmiany tytułów.

Za treść reklam i ogłoszeń płatnych redakcja nie bierze odpowiedzialności.

Druk: TOP DRUK Sp. z o.o., sp. k.,
ul. Nowogrodzka 151a, 18-400 Łomża

Nakład: 3000 egzemplarzy

Numer zamknięto: 20.11.2024 r.

Urszuli Żak

z powodu śmierci BRATA

wyrazy głębokiego współczucia

składają

Rada i Zarząd Powiatu Leżajskiego

oraz pracownicy Starostwa Powiatowego w Leżajsku

Straty.pl

– internetowa baza ofiar niemieckich zbrodni w czasie II wojny światowej

Instytut Pamięci Narodowej od 2006 r. realizuje program „Straty osobowe i ofiary represji pod okupacją niemiecką w latach 1939-1945” – [baza straty.pl](http://baza.straty.pl). Jego podstawowym celem jest ustalenie imiennej listy obywateli II RP, którzy zostali poddani wszelkiego rodzaju represjom ze strony okupanta niemieckiego w latach 1939-1945. Program przywraca nazwiska wszystkim możliwym dziś do zidentyfikowania ofiarom i osobom represjonowanym, które we wrześniu 1939 r. były obywatelami III RP (wszystkich narodowości).

Mimo upływu ponad siedemdziesięciu lat od czasu zakończenia drugiej wojny światowej rozmiar niemieckich represji i bilans nieodwracalnych strat osobowych wśród obywateli polskich nie został dokładnie opisany i ustalony. Do dziś nie znamy faktycznej liczby ofiar działań wojennych i okupacji, nie znamy ich nazwisk. Polskie ofiary nadal pozostają anonimowe.

Szczegóły dotyczące programu znajdują się do pobrania na stronie

www.starostwo.lezajsk.pl/straty-pl-internetowa-baza-ofiar-niemieckich-zbrodni-w-czasie-ii-wojny-swiatowej/

IX SESJA

RADY POWIATU LEŻAJSKIEGO

30 października w sali obrad Rady Powiatu Leżajskiego odbyła się IX sesja Rady.

Po przyjęciu porządku obrad i protokołów z VII i VIII sesji radni zapoznali się z:

- informacją o stanie realizacji zadań oświatowych Powiatu Leżajskiego za rok szkolny 2023/2024,
- informacją o organizacji szkół i placówek prowadzonych przez Powiat Leżajski w roku szkolnym 2024/2025,
- sprawozdaniem z realizacji „Programu Opieki nad Zabytkami Powiatu Leżajskiego na lata 2022-2025” – za lata 2022-2023.

W dalszej części spotkania radni podjęli uchwały w sprawie:

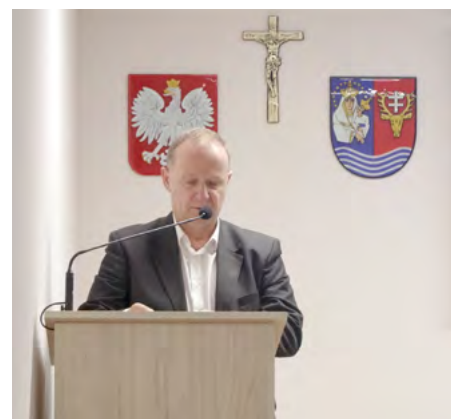
- ogłoszenia obowiązujących w 2025 roku maksymalnych stawek opłat za usunięcie pojazdów z dróg powiatu leżajskiego oraz ich parkowanie na parkingu strzeżonym,
- oceny zabezpieczenia przeciwpowodziowego Powiatu Leżajskiego za 2023 rok,
- udzielenia pomocy finansowej dla Miasta i Gminy Nowa Sarzyna na realizację zadania pn. „Dofinansowanie zakupu średniego samochodu ratowniczo-gaśniczego dla jednostki OSP Wola Zarczycka”,
- udzielenia pomocy finansowej dla Gminy Grodzisko Dolne na realizację zadania pn. „Dofinansowanie zakupu średniego samochodu ratowniczo-gaśniczego dla jednostki Ochotniczej Straży Pożarnej w Grodzisku Dolnym”,
- udzielenia pomocy finansowej dla Gminy Grodzisko Dolne na realizację zadania pn. „Dofinansowanie zakupu średniego samochodu ratowniczo-gaśniczego dla jednostki Ochotniczej Straży Pożarnej w Grodzisku Górnym”,
- wprowadzenia zmian w budżecie Powiatu na 2024 r.

nia pn. „Dofinansowanie zakupu średniego samochodu ratowniczo-gaśniczego dla jednostki Ochotniczej Straży Pożarnej w Grodzisku Górnym”,

- wprowadzenia zmian w budżecie Powiatu na 2024 r.

Ponadto radni zapoznali się z informacją z analizy oświadczeń majątkowych i sprawozdaniem starosty z prac Zarządu Powiatu w okresie międzysesyjnym.

NN

POWIATOWE OBCHODY

ŚWIĘTA NIEPODLEGŁOŚCI

Przez 123 lata niepodległość była jedynie słowem wypowiedzianym przez Polaków najczęściej szeptem. Słowem, które jak soczewka skupiało ich marzenia o wolności. Do urzeczywistnienia tych marzeń powiodły ich nie tylko wielkie nazwiska przywódców walki o niepodległość, ale również odwaga i determinacja, których narodowi polskiemu nigdy nie brakowało, dzięki czemu 11 listopada 1918 r. niepodległość przestała być tylko słowem. Stała się faktem.

Po ponad stu latach potrzeba wyrażenia radości z powrotu Polski na mapę Europy i świata jest wciąż silna, o czym świadczy aktywne uczestnictwo rodaków w rocznicowych obchodach. Gromadzimy się wspólnie w lokalnych miejscach pamięci i bez względu na wyznawane poglądy oraz różnice, które na co dzień nas dzielą, co do jednego jesteśmy zgodni: niepodległość Polski jest wartością nadrzędną.

Do corocznego celebrowania odzyskania przez Polskę niepodległości zaprosił swoich mieszkańców również Powiat Leżajski. Rocznicowe obchody zainicjowała msza święta w intencji ojczyzny z udziałem asysty honorowej Oddziału Kawalerii Ochot-

niczniej w barwach 20 Pułku Ułanów, a także kompanii wojskowej i pożarniczej Jednostki Strzeleckiej 2035 oraz pocztów sztandarowych, podczas której został odśpiewany hymn narodowy. Nabożeństwo koncelebrowali ks. dziekan Marek Cisek, kustosz leżajskiego Sanktuarium o. Kludiusz Baran oraz o. Jan Szpila, który wygłosił homilię.

Po mszy św. uczestnicy przemaszerali pod pomnik ku czci poległych w walkach niepodległościowych, gdzie odczytano Apel Pamięci, a oddział kawalerii oddał salwę honorową. Następnie samorządowcy, przedstawiciele parlamentarzystów, reprezentacje szkół oraz organizacji z terenu powiatu i kierownicy jednostek powiatowych

złożyli u stóp pomnika wieńce i wiązanek. Ponadto Starosta Leżajski Zdzisław Leśko, Wicemarszałek Województwa Podkarpackiego Karol Ożóg oraz Dyrektor Wydziału Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego Podkarpackiego Urzędu Wojewódzkiego Józef Gdański skierowali do mieszkańców okolicznościowe przemówienia.

Po zakończeniu pierwszej części obchodów odbyła się uroczysta defilada, której miejscem docelowym był plac przed Miejskim Centrum Kultury w Leżajsku, gdzie uczestnicy wydarzenia mogli posilić się grochówką.

Do dalszego świętowania zachęcił mieszkańców powiatu program artystyczny w wykonaniu uczniów Zespołu Szkół Technicznych im. Tadeusza Kościuszki w Leżajsku, Zespołu Pieśni i Tańca „Ziemia Leżajska” oraz Zespołu Pieśni i Tańca „San” działającego przy Miejskim Centrum Kultury w Leżajsku.

NN

Organizatorzy dziękują za pomoc w przygotowaniu obchodów: kustoszowi Sanktuarium Matki Bożej Pocieszenia w Leżajsku o. Klaudiuszowi Baranowi, dyrekcji, młodzieży i nauczycielom z Zespołu Szkół Technicznych w Leżajsku, Miejskiemu Centrum Kultury w Leżajsku, dyrekcji oraz pracownikom Muzeum Ziemi Leżajskiej, dowódcy oraz Strzelcom z Jednostki Strzeleckiej 2035 z Leżajska, dowódcy oraz Orkiestrze i Oddziałowi Kawalerii Ochotniczej w bar-

wach 20 Pułku Ułanów im. Króla Jana III Sobieskiego, komendantowi oraz funkcjonariuszom policji z Komendy Powiatowej Policji w Leżajsku, komendantowi oraz strażakom Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Leżajsku, harcerzom Hufca Leżajsk, PSS Społem w Leżajsku, HORTINO ZPOW Sp. z o.o. w Leżajsku, Miejskiemu Zakładowi Komunalnemu w Leżajsku oraz pocztom sztandarowym reprezentującym instytucje i organizacje z terenu powiatu.

Podpisano umowę dotyczącą wykonania dokumentacji projektowej na przebudowę drogi w Brzózce Królewskiej i Biedaczowie

18 października, w siedzibie Starostwa Powiatowego w Leżajsku, podpisano umowę dotyczącą opracowania dokumentacji projektowej na przebudowę drogi powiatowej nr 1262R Hucisko – Brzózka Królewska – Biedaczów w km 3+172 – 11+904 w Brzózce Królewskiej i Biedaczowie.

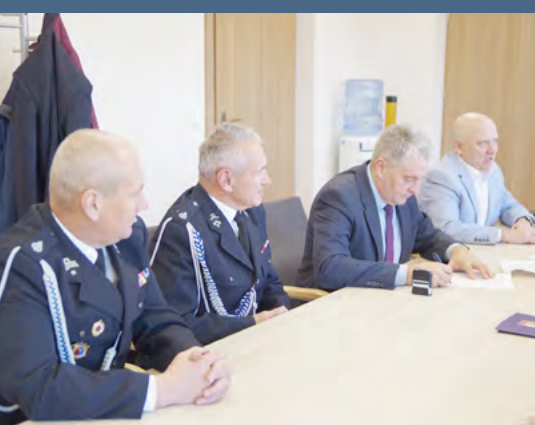

W imieniu Powiatu Leżajskiego umowę podpisali: Starosta Leżajski Zdzisław Leško i Wicestarosta Lucjan Czenczek. Wykonawcą zadania, firmę Grupa Pro-Inwest Sp. z o.o., reprezentował jej pełnomocnik, Dariusz Urban.

Celem projektu jest m.in. poprawa warunków techniczno-eksploatacyjnych drogi do klasy minimum „L” poprzez zaplanowanie

wzmocnienia i poszerzenia jezdni. Ponadto projekt zakłada również zwiększenie bezpieczeństwa niechronionych uczestników ruchu przez zaprojektowanie w terenie zabudowy drogi dla pieszych, a poza nim – utwardzonych poboczy i wprowadzenie nowych urządzeń bezpieczeństwa ruchu.

BI

Powiat Leżajski wsparł zakup trzech samochodów gaśniczych dla OSP

5 i 6 listopada, w siedzibie Starostwa Powiatowego w Leżajsku, odbyło się podpisanie dwóch umów w ramach udzielenia pomocy finansowej w formie dotacji celowej Gminie Grodzisko Dolne oraz Miastu i Gminie Nowa Sarzyna na zakup 3 średnich samochodów ratowniczo-gaśniczych, które trafią do OSP Wola Zarczycka, OSP Grodzisko Górne i OSP Grodzisko Dolne Miasto.

Zarząd Powiatu reprezentowali Starosta Leżajski Zdzisław Leško i Wicestarosta Lucjan Czenczek, a wspomniane gminy ich władarze: Wójt Gminy Grodzisko Dolne Ja-

cek Chmura oraz Burmistrz Miasta i Gminy Andrzej Rychel.

Łącznie do gmin trafiło 300 tys. zł. Zaangażowanie i ofiarna praca, którą na co

dzień wykonują strażacy ochotnicy, muszą być wspomóżone dobrym sprzętem, co także przekłada się na poprawę bezpieczeństwa mieszkańców powiatu leżajskiego.

W spotkaniu wzięli również udział: Członek Zarządu Powiatu Leżajskiego Wanda Rakszawska-Stopyra, Skarbnik Miasta i Gminy Nowa Sarzyna Andrzej Chojnacki, Skarbnik Gminy Grodzisko Dolne Barbara Jużynec, starszy inspektor ds. zarządzania kryzysowego i spraw obronnych Sylwia Jaskółowska, sekretarz Miasta i Gminy Nowa Sarzyna Adam Madej, Prezes OSP Wola Zarczycka Józef Mucha oraz radny Rady Miasta i Gminy Nowa Sarzyna st. bryg. Józef Kludys.

Warto wspomnieć, że samorząd powiatu leżajskiego do tej pory wsparł finansowo łącznie 5 Ochotniczych Straży Pożarnych na terenie powiatu.

ZK

Kolejny nowy radiowóz w leżajskiej policji

Na początku tego roku flotę leżajskiej policji zasilili nowi radiowóz, KIA Ceed. Jest jednym z wielu radiowozów nowego typu, które trafiły wówczas do komend w całym kraju. W ubiegłym miesiącu dołączył do niego kolejny, tym razem jest to hybrydowe Suzuki Swace 1.8.

Jego zakup również został zrealizowany w ramach Programu Modernizacji Policji na lata 2022-2025 i współfinansowany ze środków jednostek samorządu terytorialnego: Powiatu Leżajskiego, Miasta Leżajsk, Gminy Leżajsk, Miasta i Gminy Nowa Sarzyna, Gminy Kuryłówka i Gminy Grodzisko Dolne. Całkowity koszt zakupu samochodu to ponad 150 tysięcy złotych.

Oba radiowozy posiadają większą liczbę ostrzegawczych sygnałów błyskowych, inny wzór oznakowania i dodatkowe elementy odblaskowe, m.in. w postaci fluorescencyjnych żółto-zielonych pasów.

W symbolicznym przekazaniu kluczyków na ręce funkcjonariuszy Zespołu Ruchu Drogowego KPP w Leżajsku wziął udział Zarząd Powiatu Leżajskiego: Starosta Leżajski Zdzisław Leško, Wicestarosta Leżajski Lucjan Czenczek i Członek Zarządu Wanda Rakszawska-Stopyra oraz inni samorządowcy z terenu powiatu.

Podczas przekazania kluczyków do nowego radiowozu Zarząd Powiatu Leżajskiego wręczył Komendantowi Powiatowej Policji w Leżajsku także opaski, breloki oraz rękawy odblaskowe na rower, które przeznaczone są do działań profilaktycznych.

Odblaski zostały zakupione w ramach środków finansowych przeznaczonych na realizację „Powiatowego Programu Zapobiegania Przemocności oraz Ochrony Bezpieczeństwa Porządku Obywateli i Porządku Publicznego”. Elementy odblaskowe będą rozdawane podczas codziennych patroli, przy ujawnianiu wykroczeń pieszych, którzy nie posiadają takich elementów wymaganych przepisami ruchu drogowego, jak i podczas działań profilaktycznych.

Poprawiają one widoczność niechronionych uczestników ruchu drogowego, a tym samym wpływają na poprawę bezpieczeństwa na drodze.

NN i ZK

KONWENT

WÓJTÓW, BURMISTRZÓW I STAROSTY LEŻAJSKIEGO

21 października, w sali konferencyjnej Muzeum Ziemi Leżajskiej, odbył się konwent burmistrzów i wójtów oraz Starosty Leżajskiego Zdzisława Leśki.

Spotkanie odbyło się z inicjatywy starosty. Wzięli w nim również udział Wicestarosta Leżajski Lucjan Czenczek, Członek Zarządu Powiatu Wanda Rakszawska-Stopyra i dyrektor SP ZOZ w Leżajsku Jerzy Jama.

Podczas konwentu omówiono kwestie publicznego transportu zbiorowego na terenie powiatu leżajskiego w kontekście współpracy ze Związkiem Gmin „Podkarpacka Komunikacja Samochodowa” w Rzeszowie. Ponadto uczestnicy spotkania zajęli stanowisko w sprawie systemu dopłat do zatrudnienia lekarzy podejmujących pracę w SP ZOZ w Leżajsku w ramach rezydentury.

NN

Samodzielny Publiczny Zespół Opieki Zdrowotnej w Leżajsku

Szpitałem Roku 2024 w plebiscycie Hipokrates

Samodzielny Publiczny Zespół Opieki Zdrowotnej w Leżajsku głosami czytelników i czytelniczek Gazety Codziennej „Nowiny” zdobył tytuł Szpitala Roku 2024 w plebiscycie Hipokrates.

Powyższy wynik jest efektem ciężkiej pracy, nieustannej troski o pacjentów, które każdego dnia realizują lekarze, pielęgniarki, cały personel medyczny, administracyjny oraz inni pracownicy SP ZOZ.

To niejedyne wyróżnienie, które otrzymał szpital. Dyrektor szpitala zajął trzecie miejsce jako Menedżer Placówki Medycznej Roku, natomiast Krzysztof Brzuzan otrzymał pierwsze miejsce w kategorii Ratownik Medyczny Roku i tym samym przeszedł do etapu ogólnopolskiego, w którym zdobył miejsce szóste. Ewelina Potaczała zdobyła dziewiąte miejsce w kategorii Pielęgniarka Roku.

SP ZOZ w Leżajsku

Powstaje pierwszy nocny quest dla Powiatu Leżajskiego

W lipcu br. Powiat Leżajski znalazł się w gronie zwycięzców konkursu Fundacji Questingu na nieodpłatne wykonanie questu według zgłoszonego wcześniej pomysłu i przeprowadzenie grywalizacji z nagrodami. Będzie to już dziewiąty quest, który Powiat Leżajski stworzy we współpracy z fundacją. Opiekunem wszystkich questów jest Wydział Promocji i Współpracy Starostwa Powiatowego w Leżajsku.

Powiat Leżajski zgłosił do konkursu pomysł na quest nocny, który opiera się na jednym z wątków pacyfikacji Leżajska i dotyczy osoby ppor. Rudolfa Jaszowskiego, dowódcy leżajskiej placówki ZWZ-AK, zamordowanego przez gestapo w jarosławskim więzieniu. Zarówno on, jak i jego rodzeństwo: Helena i Edmund odegrali znaczące role w działalności partyzanckiej oraz tworzeniu i funkcjonowaniu siatki konspiracyjnej w Leżajsku.

Działania konspiracyjne w czasie II wojny odbywały się często pod osłoną nocy, przy maksymalnym zachowaniu ostrożności, dlatego, aby nieco oddać atmosferę tamtego czasu, quest zostanie opracowany w formule nocnej.

6 listopada odbyła się – z udziałem trenerki questingu – wstępna weryfikacja terenowa opracowanej przez Powiat Leżajski

Rudolf Jaszowski, fot. Zasoby cyfrowe Pracowni Dokumentacji Dziejów Miasta

trasy. Premiera nowego questu odbędzie się w formie grywalizacji, czyli konkursu, którego uczestnicy wyruszą w teren z ulotkami questowymi i będą rywalizować o nagrody ufundowane przez Fundację Questingu. Szczegóły dotyczące terminu grywalizacji oraz zasad uczestnictwa w niej podane zostaną odpowiednio wcześniej w mediach społecznościowych Powiatu Leżajskiego (Facebook i Instagram) oraz na stronie www.

Umów wizytę u lekarza bez wychodzenia z domu – Podkarpacki System Informacji Medycznej PSIM

Podkarpacki System Informacji Medycznej PSIM to wspólny projekt obejmujący Regionalne Centrum Informacji Medycznej (RCIM) z wdrożonymi e-usługami oraz informatyzację kilkudziesięciu podmiotów leczniczych zlokalizowanych na terenie województwa podkarpackiego, obsługujących największą liczbę pacjentów w regionie. Systemy informatyczne podmiotów leczniczych zintegrowane są z RCIM i umożliwiają funkcjonowanie e-Uслуг.

Użytkownikami PSIM są pacjenci korzystający z usług medycznych świadczonych przez podmioty lecznicze zintegrowane z RCIM, personel tych podmiotów oraz pracownicy Urzędu Marszałkowskiego Województwa Podkarpackiego.

**Podkarpacki System Informacji Medycznej dostępny jest pod linkiem:
psim2.podkarpackie.pl**

Głównym celem projektu PSIM było zwiększenie dostępności wysokiej jakości e-usług w obszarze zdrowia dla mieszkańców oraz e-usług wewnętrznych dla podmiotów leczniczych z woj. podkarpackiego poprzez rozbudowę regionalnego systemu informatycznego PSIM w sposób pozwalający na:

- realizację spraw mieszkańców bez konieczności fizycznej obecności w przychodni/szpitalu oraz
- zabezpieczenie, na poziomie regionalnym, wytworzonej dokumentacji medycznej i obrazowej, a także poprzez rozbudowę niezbędnej infrastruktury sprzętowej.

Fundusze Europejskie
na Rozwój Cyfrowy

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

CENTRUM
PROJEKTÓW
POLSKA
CYFROWA

Dofinansowanie dla Powiatu Leżajskiego w ramach konkursu grantowego „CYBERBEZPIECZNY SAMORZĄD”

**Cyberbezpieczny
Samorząd**

Powiat Leżajski otrzymał prawie 700 000 zł dofinansowania pochodzącego ze środków Unii Europejskiej i budżetu państwa, w ramach konkursu grantowego „Cyberbezpieczny Samorząd”, realizowanego w ramach Funduszy Europejskich na Rozwój Cyfrowy 2021-2027 (FERC), Priorytet II: Zaawansowane usługi cyfrowe, Działanie 2.2. – Wzmocnienie krajowego systemu cyberbezpieczeństwa.

Celem projektu jest zwiększenie poziomu bezpieczeństwa informacji jednostek samorządu terytorialnego (JST) poprzez wzmocnienie odporności oraz zdolności do skutecznego zapobiegania i reagowania na incydenty w systemach informacyjnych.

Realizacja projektu przyczyni się do:

- wdrożenia/aktualizacji polityk bezpieczeństwa informacji (SZBI),

- wdrożenia środków zarządzania ryzykiem w cyberbezpieczeństwie,
- wdrożenia mechanizmów i środków zwiększających odporność na ataki z cyberprzestrzeni,
- podniesienia poziomu wiedzy i kompetencji personelu kluczowego z punktu widzenia SZBI wdrożonego w urzędzie,
- przeprowadzenia audytów SZBI potwierdzających uzyskanie wyższego poziomu odporności na cyberzagrożenia.

Dofinansowanie projektu wynosi:

- 565 566,30 zł – wkład UE
- 132 663,70 zł – wkład Budżetu Państwa
- 151 720,00 zł – wkład własny Powiatu Leżajskiego

Całkowita wartość projektu wraz z wkładem własnym wyniesie niemal 850 000 zł.

ZSL w Leżajsku realizuje projekt „Kształcimy dla pracy”⁸

Zespół Szkół Licealnych im. Bolesława Chrobrego w Leżajsku realizuje projekt „Kształcimy dla pracy”, który jest współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus w ramach programu regionalnego na lata 2021-2027. Projekt rozpoczął się w sierpniu 2024 roku i potrwa do sierpnia 2026 roku. Jego celem jest wsparcie uczniów w zdobywaniu praktycznych kwalifikacji zawodowych, w szczególności dla techników logistyków, spedytorów i ekonomistów, poprzez staże zawodowe, warsztaty branżowe oraz kursy zawodowe.

W sierpniu 2024 roku rozpoczęła się realizacja pierwszej formy wsparcia – 210 uczniów odbyło staże zawodowe. We wrześniu przeprowadzono rekrutację na kursy zawodowe, w tym kurs operatora wózków jezdniowych, kurs stewardesy i stewarda linii lotniczych oraz kurs podstaw rachunkowości.

W dniach 8-9 października 2024 roku odbył się kurs stewardesy i stewarda zorganizowany w auli szkolnej, w którym udział wzięło 30 uczestników. Kurs miał na celu przygotowanie uczestników do profesjonalnej obsługi pasażerów oraz zarządzania sytuacjami na pokładzie. Program szkoleniowy obejmował m.in. zagadnienia dotyczące szkolenia personelu pokładowego, przygotowanie do lotu, standardy obsługi pasażerów, radzenie sobie w sytuacjach kryzysowych, a także słownictwo branżowe w języku angielskim. Kurs zakończył się egzaminem, a wszyscy uczestnicy otrzymali certyfikaty potwierdzające ich kompetencje, które będą pomocne przy ubieganiu

się o pracę w charakterze stewardesy lub stewarda.

Równocześnie, 8 października, rozpoczął się kurs operatora wózków jezdniowych, w którym bierze udział 40 uczestników. Celem kursu jest przygotowanie do zdobycia kwalifikacji w zakresie bezpiecznej obsługi wózków jezdniowych. Kurs składa się z 50 godzin wykładów teoretycznych, obejmujących zasady BHP oraz obsługi wózków oraz 17 godzin zajęć praktycznych na placu manewrowym. Po ukończeniu kursu uczestnicy przystąpią do egzaminu UDT, a jego pozytywne zaliczenie umożliwi uzyskanie certyfikatu UDT, który zwiększy ich szanse na zatrudnienie w branżach wymagających specjalistycznych umiejętności.

Natomiast 27 października rozpoczął się kurs podstawy rachunkowości, przygotowany z myślą o uczniach technikum ekonomicznego. Kurs, w którym bierze udział 15 osób, trwa 90 godzin i obejmuje kluczowe zagadnienia z zakresu rachunkowo-

ści i finansów. Program zajęć łączy wykłady teoretyczne z ćwiczeniami praktycznymi. Po ukończeniu kursu uczestnicy przystąpią do egzaminu, a po jego zdaniu otrzymają kwalifikacje potrzebne do pracy na stanowiskach księgowych w różnych firmach, biurach rachunkowych oraz instytucjach publicznych.

W latach 2025 i 2026 planowana jest rekrutacja na kolejne etapy projektu, obejmujące staże, kursy oraz warsztaty branżowe, które umożliwią dalszy rozwój zawodowy uczestników.

Podczas promocji, rekrutacji oraz realizacji kursów przestrzegane były zasady równości szans i niedyskryminacji. Szczególną uwagę zwrócono na zapewnienie dostępności dla osób z niepełnosprawnościami oraz na zapewnienie równych szans dla kobiet i mężczyzn, by wszyscy uczestnicy projektu mieli sprawiedliwe i równe warunki do rozwoju zawodowego.

Dorota Rauza

Podróże z klasą

WYCIECZKA DO WROCŁAWIA

W dniach 28-29 października uczniowie Zespołu Szkół Licealnych im. Bolesława Chrobrego wzięli udział w wycieczce szkolnej do Wrocławia, która była dofinansowana w ramach przedsięwzięcia „Podróże z klasą”.

Uczniowie klasy 3F wraz z opiekunami pojechali na dwudniową wycieczkę do Wrocławia – miasta stu mostów. Po dotarciu na miejsce udaliśmy się do Panoramy Racławickiej. Tam z wielkim zainteresowaniem obejrzelśmy olbrzymi obraz o wymiarach 15x114 m, którego pomysłodawcą był znany lwowski malarz Jan Styka, a jego współpracownikami byli m.in. Wojciech Kossak i Włodzimierz Tetmajer. Dzieło malarskie upamiętnia bitwę pod Racławicami stoczoną 4 kwietnia 1794 r. przez wojska powstańcze pod wodzą Tadeusza Kościuszki z wojskami rosyjskimi dowodzonymi przez generała Aleksandra Tormasowa.

Wyjątkowość tego miejsca polega na tym, że obraz zajmuje całą powierzchnię ścian. Przed płótnem leżą przedmioty, które są idealnie dopasowane do obrazu. Panorama wywarła na nas ogromne wrażenie i na długo pozostanie w naszej pamięci.

Następnie z przewodnikiem zwiedziliśmy Wrocław, szlakiem najpiękniejszych za-

bytków, między innymi: Stare Miasto, Rynek, Pręgierz, przepiękna starówka, kościół św. Wojciecha, Stare Jatki, Pałac Królewski, jak również niesamowity późnogotycki ratusz, który wyglądał jak domek z piernika. Spacerując po mieście cieszyliśmy się z każdego napotkanego krasnala. Wszystkim zależało na odnalezieniu jak największej licz-

by niewielkich rzeźb krasnali, których we Wrocławiu jest ponad 1000. Po spacerze, udaliśmy się na najstarszą część Wrocławia – Ostrów Tumski, znaną wszystkim wyspę wrocławską. Tam podziwialiśmy piękną katedrę oraz spacerowaliśmy po Moście Tumskim (zwanym Mostem Miłości), na którym do niedawna wisało mnóstwo kłódeczek zawieszanych przez zakochane pary.

Kolejnym punktem tego dnia było Muzeum Uniwersytetu Wrocławskiego, a dokładnie Aula Leopoldyna, największa i najbardziej reprezentacyjna część głównego gmachu Uniwersytetu Wrocławskiego oraz Wieża Matematyczna z tarasem widokowym na wysokości 42 m.

Drugiego dnia udaliśmy się do Hydropolis – Centrum Nauki o Wodzie, które łączy walory edukacyjne z nowoczesną formą wystawienniczą. Ekspozycja poświęcona wodzie mieści się w XIX-wiecznym podziemnym zbiorniku wody czystej. Wystawa podzielona jest na 7 stref tematycznych. Każda z nich pokazuje wodę w innym aspekcie. Następnie przeprawiliśmy się „Polinką” na drugą stronę Odry i udaliśmy się

do ZOO, gdzie szczególną atrakcją było Afrykarium, które ukazuje bogactwo flory i fauny Afryki.

Ostatnim punktem naszego pobytu była Hala Stulecia – hala widowiskowo-sportowa, która została otwarta w 1913 r., w 100. rocznicę bitwy pod Lipskiem i triumfu nad wojskami Napoleona Bonapartego. Jest to

jedna z największych budowli żelbetowych w historii. Obiekt został wpisany na listę Światowego Dziedzictwa UNESCO.

To piękne miasto pozostanie na długo w naszej pamięci. Zmęczeni, ale zadowoleni oraz pełni wrażeń pożegnaliśmy Wrocław i udaliśmy się w podróż powrotną.

Edyta Łyko

Konkursy przedmiotowe i zawodowe, czyli jak złapać oddech od szkolnej rutyny i uczyć się od najlepszych

Od wielu lat młodzież Zespołu Szkół Technicznych w Leżajsku zachęcana jest do udziału w konkursach przedmiotowych i zawodowych. Co daje udział? Spośród wielu korzyści warto wymienić: **współzawodnictwo, motywację do pracy nad własnymi umiejętnościami, wzbogacanie doświadczeń edukacyjnych, zwiększanie pewności siebie, zachęcanie do samodzielności, rozwój kompetencji technicznych oraz kompetencji miękkich, naukę pracy pod presją, radzenia sobie ze stresem i rozczarowaniem, naukę dokładności i pracy w zespole. To też bardzo często możliwość kontaktu z różnego rodzaju specjalistami, bowiem wielu konkursom towarzyszą szkolenia, warsztaty i wykłady.**

Idąc tą drogą, we wrześniu i październiku uczniowie ZST uczestniczyli między innymi w Maratonie Hack Yeach 2024, Olimpiadzie Liderów Telekomunikacji i Informatyki, „Pol-teleinfo”, finale Mistrzostw Polski Szkół Średnich w Programowaniu Zespołowym, NASA Space Apps Challenge 2024, konkursie „Kulinarne Tradycje Kresowe”, konkursie fotograficznym „Śladami Józefa Ulmy”, konkursie matematycznym „Matematyka w technice dla technika”.

O pierwszych rozstrzygnięciach dwóch zupełnie różnych tematycznie konkursów chcemy wspomnieć na łamach „Kurier Powiatowego”.

KONKURS FOTOGRAFICZNY „ŚLADAMI JÓZEFA ULMY”

Wyniki pierwszego etapu ogólnopolskiego konkursu fotograficznego „Śladami Józefa Ulmy” zostały ogłoszone 9 października. Etap ten polegał na przesłaniu organizatorom konkursu swoich zdjęć w czterech zakresach tematycznych: portret, moja rodzina, krajobraz wokół mnie, wyjątkowa chwila. Spośród licznych zgłoszeń z całej Polski, jury konkursu w składzie: Magdalena Grela, Michał Drozd, Tadeusz Poźniak i Jakub Szymczuk wyłoniło 13 uczestników. Wśród nich znalazło się czterech uczniów naszej szkoły: Kamila Rup, Maciej Matuszek, Szymon Półciwiatek, Mateusz Smardz. Wraz z pozostałymi uczestnikami nasi uczniowie otrzymali zaproszenie na warsztaty fotograficzne, które odbyły się 17 października

w Skansenie „Zagroda” oraz w Centrum Kultury Gminy Markowa. Warsztaty teoretyczne połączone zostały z jesiennym plenerem. Eksperti podzielili się z uczniami swoją praktyczną wiedzą z zakresu fotografii oraz zaprezentowali własne zdjęcia. Przybliżyli również swoje oczekiwania wobec realizacji czterech tematów, którymi mają zająć się uczniowie w drugim etapie konkursu.

KONKURS „MATEMATYKA W TECHNICIE DLA TECHNIKA”

W październiku odbył się etap szkolny konkursu „Matematyka w technice dla

technika” organizowanego z myślą o uczniach technikum przez Zespół Szkół Elektronicznych w Lublinie we współpracy i pod patronatem Politechniki Lubelskiej. W konkursie uczestniczyło 30 uczniów klas trzecich, czwartych i piątych. W ciągu 60 minut uczestnicy konkursu rozwiązywali zadania otwarte na zastosowanie wiadomości matematycznych. Do etapu okręgowego, który odbędzie się w Lublinie, zakwalifikowali się Bartłomiej Wojak oraz Bartłomiej Gondek.

Uczniowie Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego im. św. Jana Pawła II w Leżajsku

na turnusie rehabilitacyjnym w Krynicy-Zdroju

W dniach 17-30 października 2024 r. grupa uczniów wraz z opiekunami ze Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego im. św. Jana Pawła II w Leżajsku miała okazję uczestniczyć w turnusie rehabilitacyjnym w malowniczo położonej Krynicy-Zdroju. Zakwaterowani w komfortowym ośrodku „Silesia” młodzi podopieczni cieszyli się nie tylko piękną, słoneczną pogodą, ale także bogatym programem rehabilitacyjnym oraz rozrywkowym.

Wspaniałe otoczenie, przyjazna obsługa oraz odpowiednie wyposażenie stworzyły atmosferę do dobrej rekonwalescencji. Zabiegi były prowadzone przez wykwalifikowanych fizjoterapeutów, którzy dbali o to, aby każde dziecko miało dostosowany do swoich potrzeb program rehabilitacyjny. Turnus miał na celu nie tylko wspieranie fizycznej kondycji uczestników, ale także rozwijanie ich umiejętności społecznych i samodzielności. Uczniowie poznawali nowe miejsca, rozwijali swoje zdolności interpersonalne oraz korzystali z atrakcji, które oferuje Krynica-Zdrój – jedno z najpiękniejszych polskich uzdrowisk.

Podczas pobytu w Krynicy-Zdroju uczestnicy turnusu odwiedzili szereg ciekawych miejsc, które na długo pozostaną w ich pamięci. W programie zwiedzania znalazły się m.in.:

- Deptak Krynicki – serce uzdrowiska, pełne urokliwych kawiarni, sklepików i fontann,

które zachwyliło naszych uczniów swoją atmosferą.

- Pijalnia Wód Mineralnych – uczniowie mieli okazję poznać wyjątkowy smak naturalnych wód mineralnych, które od lat przyciągają do Krynicy-Zdroju turystów i kuracjuszy.
- Góra Parkowa – uczniowie wyjechali na nią kolejką, by móc podziwiać wspaniałą panoramę okolicy. Widok na Beskid Sądecki w promieniach słońca zrobił na wszystkich ogromne wrażenie.
- Muzeum Nikifora – miejsce poświęcone życiu i twórczości znanego malarza prymitywisty, które zainspirowało uczniów do kreatywnego spojrzenia na sztukę.
- Muzeum Zabawek – przeniosło kuracjuszy w magiczny świat dzieciństwa. Dzieci mogły nie tylko podziwiać unikatowe eksponaty, ale też dowiedzieć się, jak na przestrzeni lat zmieniały się zabawki oraz jak były one wykonywane.

- Zagraniczna wycieczka na Słowację, do urokliwego Bardejowa – to historyczne miasto, wpisane na listę Światowego Dziedzictwa UNESCO, urzekło wszystkich swoją architekturą. Zwiedzanie Rynku, Katedry św. Idziego i innych zabytków dostarczyło wielu wrażeń i pozwoliło poznać kulturę sąsiedniego kraju

Codzienne posiłki w ośrodku „Silesia” stanowiły ważny element programu, szczególnie dzięki obecności szwedzkiego stołu, który dawał uczniom okazję do ćwiczenia samodzielności. Wszyscy uczestnicy mieli możliwość wyboru potraw, co nie tylko uczyło ich decyzyjności, ale również pozwalało lepiej poznać zasady zdrowego odżywiania. Dla wielu z nich korzystanie z bufetu było nowym doświadczeniem, które rozwinięło ich umiejętności radzenia sobie w różnych sytuacjach życiowych. Wdrażano również zasady kulturalnego zachowania się przy stole, dbania o porządek w swoich szafkach i pokoju. Dzieci trenowały umiejętność posługiwania się kartą menu, kartą płatniczą i korzystania z pieniędzy podczas robienia zakupów.

Dopełnieniem do pobytu w Krynicy była wymarzona pogoda – przez cały czas uczniom towarzyszyło słońce i przyjemna temperatura. Bezchmurne niebo i świeże powietrze sprzyjały spacerom, wycieczkom i aktywności na świeżym powietrzu. Taka aura pozytywnie wpływała na nastroje uczestników, którzy każdego dnia z entuzjazmem podejmowali nowe wyzwania i korzystali z możliwości, jakie oferowała Krynica-Zdrój.

Serdeczne podziękowania kierujemy do sponsorów, bez których wsparcia ten wyjazd nie byłby możliwy. Dziękujemy Powiatowemu Centrum Pomocy Rodzinie w Le-

ciąg dalszy na str. 15

ciąg dalszy ze str. 14

zajsku, Polenergii Elektrociepłownia Nowa Sarzyna oraz Stowarzyszeniu „Nie Dzieli Nas Nic” w Leżajsku. Dzięki ich zrozumieniu i pomocy, mogliśmy spełnić marzenia naszych podopiecznych.

Turnus rehabilitacyjny w Krynicy-Zdroju był nie tylko szansą na poprawę zdrowia fizycznego, ale również na rozwój społeczny i emocjonalny uczniów Specjalnego Ośrod-

ka Szkolno-Wychowawczego im. św. Jana Pawła II w Leżajsku. Dzięki pięknej pogodzie, ciekawym atrakcjom i profesjonalnej opiece kadry, uczniowie wrócili do domu pełni pozytywnych wrażeń i nowych doświadczeń. Turnus ten z pewnością na długo zostanie w ich wspomnieniach, a zdobyte umiejętności pomogą im w codziennym życiu.

Dorota Portka

Koncert patriotyczny „RADOŚNI Z WOLNOŚCI, DUMNI Z POLSKOŚCI”

10 listopada, w ramach obchodów 106. rocznicy odzyskania przez Polskę niepodległości, w kościele farnym w Leżajsku odbył się koncert patriotyczny „Radośni z wolności, dumni z polskości”.

Koncert odbywał się pod honorowym patronatem Starosty Leżajskiego Zdzisława Leśki. Organizatorem wydarzenia byli: Muzeum Ziemi Leżajskiej, Parafia pw. Świętej Trójcy w Leżajsku oraz Komitet Organizacyjny składający się z występujących artystów.

W czasie koncertu wystąpili:

- Chór i zespół Państwowej Szkoły Muzycznej I st. w Leżajsku oraz Niepaństwowej Szkoły Muzycznej I i II st. w Leżajsku,
- „Impresja” – chór kameralny seniorów z Leżajska,
- Grupa wokalna „Zawirowani w pasji” prowadzona przez Ewelinę Grabowską,
- Chór „Cantiamo” pod dyr. Barbary Kuczek,
- uczestnicy, rodzice, pracownicy i przyjaciele Środowiskowego Domu Samopomocy w Jelnej.

W wydarzeniu licznie uczestniczyli również mieszkańcy Leżajska oraz powiatu leżajskiego, przedstawiciele Rady Powiatu, rady MZL, przedstawiciele gmin z terenu

naszego regionu, instytucji, urzędów, placówek oświatowych oraz kulturalnych.

Powiat Leżajski reprezentowali Starosta Leżajski Zdzisław Leśko oraz Członek Zarządu Powiatu Leżajskiego Wanda Rakszawska-Stopyra. Ponadto w wydarzeniu uczestniczył radny Sejmiku Województwa Podkarpackiego Jerzy Paul, Podkarpacki Wicekurator Oświaty dr. Dariusz Półciwiatek, radny Rady Powiatu Leżajskiego Janusz Szpila, dyrektor SP ZOZ w Leżajsku

Jerzy Jama, przedstawiciel Komendy Powiatowej Policji w Leżajsku podkomisarz Paweł Niemczyk oraz reprezentant Państwowej Straży Pożarnej w Leżajsku st. kapitan Adam Matuszak.

Organizatorzy serdecznie dziękują Panu Tomaszowi Kyci, nauczycielowi z Zespołu Szkół Technicznych im. Tadeusza Kościuszki w Leżajsku za profesjonalne nagłośnienie.

MZL

Fot. Muzeum Ziemi Leżajskiej / Dawid Wiech

*Ciszą cmentarną ukołysani, z dala od życia i znoju,
dobiwszy wreszcie cichej przystani, odpoczywają w pokoju.*

Elżbieta Daniszewska

Czas przemija, pamięć pozostaje...

Listopad to wyjątkowy miesiąc w polskiej kulturze, poświęcony pamięci naszych bliskich zmarłych. Czas ten jest również dobrą okazją, aby zapalić znicz na imiennych i bezimiennych kwaterach wojennych, mogiłach bohaterów powstańczych, grobach żołnierzy, a także w miejscach egzekucji i przy tablicach pamiątkowych, aby tym samym wyrazić naszą pamięć i wdzięczność. Tradycja nakazuje, aby zapalić światło na grobach tych, o których już nikt nie pamięta. Takie znajdują się także na cmentarzu w Leżajsku. Niekiedy mijamy miejsca wiecznego spoczynku osób, których nie znamy, a niejednokrotnie same tablice nic nam o nich nie mówią. A tym czasem niejedna mogiła skrywa historię człowieka, który za życia wniósł swój wkład w polską historię, kulturę czy sport.

Pierwszy cmentarz został założony koło kościoła parafialnego (parafia powstała w 1400 r.) na terenie pierwotnego Leżajska (dziś Stare Miasto). Po 1524 r. miasto oraz siedziba parafii zostały przeniesione w obecne miejsce. W północno-wschodniej ścianie miasta powstał drewniany kościół parafialny, a następnie nowy murowany. W XVIII w. w obrębie nowego kościoła znajdował się cmentarz przykościelny, nazywany „dostatnim”. Mówi o tym notatka z protokołu z wizytacji parafii przez biskupa przemyskiego Wacława Hieronima Sierakowskiego z 1754 r.

W 1784 r. cesarz Józef II wydał dekret zakazujący pogrzebów na cmentarzach przykościelnych i jednocześnie nakazujący dokonywanie pochówku zmarłych poza obrębem miast. W Leżajsku nekropolię zlokalizowano na zachód od miasta, przy drodze prowadzącej w kierunku Łańcuta – działka na południe od drogi, następnie na północ od drogi (obie części zaznaczone są na mapie katastralnej Leżajska z 1853 r.). Z czasem cmentarz powiększał się o kolejne działki w kierunku północno-zachodnim. Na części południowej zaprzestano grzebania zmarłych ok. 1890 r. Obecnie pozostało na niej kilka nagrobków: m. in. ks. Józefa Graffa (1798-1886), długoletniego proboszcza i dziekana leżajskiej parafii oraz innych członków rodziny Graffów.

Ok. 1934 r. opracowano plan rozbudowy cmentarza. Według tego założenia w centralnej części planowanego układu cmen-

tarza znajdowała się kaplica Marii Jaroszewnej, zastrzelonej w 1931 r., wnuczki żony Alfreda Josse, leżajskiego notariusza, fundatora okazałej kaplicy, w której również został pochowany w 1948 r. Kaplica ta wytyczała główne aleje, prostopadle do niej ułożone.

Kierując się na cmentarz komunalny od strony ul. Rzeszowskiej, po prawej stronie znajdują się schody prowadzące na wzniesienie, na którym w pewnej odległości od reszty grobów znajdują się dwa nagrobki.

W jednym z nich, którego forma przypomina betonowy sarkofag spoczywa inż. **Jan Kowalik** (1861-1929). Informacja na tablicy mówi, że był zarządcą lasów Ordynacji Łańcuckiej. Z innych źródeł wiadomo, że należał do Galicyjskiego Towarzystwa Leśnego. Według przekazu ustnego to właśnie on jest założycielem alei modrzewiowej przy dworku myśliwskim Potockich w Julinie (obecnie pod ochroną konserwatorską jako „modrzewiowa aleja dojazdowa”). Obok znajduje się pomnikowy nagrobek z metalowym ogrodzeniem, w którym znajdują się szczątki **Maryi Kowalik z domu Constantini** (1821-1900), jego matki, która pochodziła z Włoch. Według danych z drzew genealogicznych, założonych na stronie internetowej geni.com, Jan Kowalik ożenił się z Ludwiką z d. Rucińską, z którą miał dwie córki Zofię i Marię. Jest on jednym z fundatorów sztandaru leżajskiego oddziału Związku Strzeleckiego z 1927 r., gwóźdź z jego inskrypcjami znajduje się na drzewcu sztandarowym (zbiory MZL).

Kierując się dalej głównym chodnikiem, po prawej stronie na wzniesieniu znajduje się kwatera **kpt. śl. st. Wojska Polskiego Jana Kazimierza Suchorzewskiego** (1895-1965). Urodził się w m. Gaworowo k. Ostrołęki. W Leżajsku zamieszkał w domu przy ul. T. Michałka 30. Był synem Jana Karola Bronisława Suchorzewskiego h. Zarem-

ba i Apolonii Piotrowskiej. Ożenił się z Marią Barbarą z Niesiołowskich (1905-1972). Mieli jednego syna Wacława (1931-1992). Był absolwentem Wyższej Szkoły Technicznej Hipolita Wawelberga w Warszawie. Miał wybitne osiągnięcia w obronie ojczyzny: od 1918 r. w Wojsku Polskim (35 Pułk Piechoty w Zamościu), przeszedł całą kampanie wojenną (1918-1920), od 1922 r. w Grudziądzu, przeniesiony do 71. Pułku Piechoty w Ostrów-Komorowie, od 1924 r. związanym z formacją Korpusu Ochrony Pogranicza, a następnie z 1. Pułkiem Strzelców Podhalańskich w Nowym Sączu, dwukrotnie odznaczony Krzyżem Walecznych, w 1932 r. „za pracę w dziele odzyskania niepodległości” odznaczony Krzyżem Niepodległości. Przeżył pobyt w obozie jenieckim w Murnau, gdzie dożył jego wyzwolenia w 1945 r. Był aktywny na polu sportowym, uprawiał strzelectwo: dwukrotny mistrz Polski w strzelaniu z pistoletu dowolnego do sylwetek (1934, 1935), brązowy medalista Mistrzostw Polski w strzelaniu z pistoletu wojskowego na 20 m (1937 r.). Brał udział w igrzyskach olimpijskich w Berlinie (1936 r.), w których w konkurencji strzelanie z pistoletu do sylwetek na odległość 25 m zajął 7. miejsce (na 53 startujących zawodników). W 1938 r. powołany do reprezentacji narodowej na igrzyska olimpijskie w 1940 r. Z powodu wybuchu II wojny światowej igrzyska odwołano.

Skracając w pierwszą bramkę (sektor ST3) w jedną z głównych alejek cmentarza, po prawej stronie znajduje się grób, na którym widnieje zapis: **Maria z Zięblic Boguszów Lucjanowa Zengtellerowa** (1853-1918). Pochodziła ze szlacheckiego rodu o głębokich postawach patriotycznych. Była wnuczką Stanisława Bogusza (1762-1846), herbu Półkozic, szlachcica pochodzącego spod Dąbrowy, który służył jako szambelan dworu u samego Stanisława Augusta Poniatowskiego, ostatniego króla Polski. Był jednym z twórców Konstytucji 3 Maja z 1791 r., a także uczestnikiem powstania kościuszkowskiego w 1794 r. Został ofiarą rabacji galicyjskiej we wsi Siedliska. Ciotka Marii, Anastazja Bogusz wyszła za Józefa Miera (ojca Wojciecha hr. Miera), który należał do konfederacji Sejmu Czteroletniego. Natomiast ojciec Henryk, był prokuratorem apelacyjnym za Rzeczpospolitą Krakowską. Jako podporucznik w Legii Nadwiślańskiej walczył w powstaniu listopadowym (1830-1831). Maria Bogusz w 1877 r. wyszła za mąż za Lucjana Zengtellera. Był powstańcem styczniowym w stopniu podporucznika, po upadku którego wyjechał do Francji. Po powrocie, jako doktor medycyny został ordynatorem szpitala w Nowym Sączu,

gdzie zmarł 1894 r. i tam został pochowany. Oboje doczekali się dwóch synów Henryka (śpiewak) oraz Ludwika (doktor filozofii). Ludwik zamieszkał w Leżajsku i od 1916 r. uczył w leżajskim gimnazjum. W 1919 r. ożenił się z Marią Kiszakiewiczówną. Maria w ostatnich latach swojego życia zamieszkała w Leżajsku. Tu zmarła w 1918 r. i została pochowana w grobie razem z Ludwikiem, który zmarł w 1937 r.

Kierując się do końca alejki, następnie skręcając w lewo, po prawej stronie (sektor ST5) znajduje się grobowiec, w którym spoczywają szczątki m.in. **Mariana Garbackiego** (1883-1953), leżajskiego zabawkarza. Jako syn biednego murarza i najbardziej uzdolniony chłopiec w mieście, został wysłany przez władze miasta Leżajska na naukę do nowo utworzonej w 1900 r. Szkoły Przemysłu Drzewnego w Jaworowie (dziś Ukraina). Dalszą naukę pobierał w Czechach i Norymberdze. Kiedy wrócił z nauk, w 1910 r. uruchomił wytwórnę zabawek Ok. 1930 r. Garbacki ze względu na kryzys gospodarczy, musiał zamknąć zakład, ale tradycja wyrobu zabawek była kontynuowana przez rodziny z Leżajska i okolic. Dużą możliwość zbytu zabawek dawały odpusty (Zielone Świątki czy Matki Boskiej Zielnej), które gromadziły tłumy ludzi pod klasztorem oo. Bernardynów. W Leżajsku organizowane były też duże jarmarki, trwające niekiedy 2 tygodnie, a co tydzień odbywały się targi, na które zjeżdżała okoliczna ludność. Zabawki Garbackiego były znane w wielu miejscach Polski, a także eksportowane do USA.

Za główną kaplicą cmentarną (sektor B) znajduje się mogiła, w której spoczywa **Jan Babiarz** (1924-1991). Na stronie Muzeum Auschwitz-Birkenau znajduje się informacja o byłym więźniu Janie Babiarzu, uczniu z Leżajska, którego data urodzin pokrywa się z datą widniejącą na tabliczce nagrobnej. Do obozu w Auschwitz został przywieziony 27.08.1942 r. w wieku 18 lat. Otrzymał numer: 61857. W 1943 r. został przeniesiony do KL Mauthausen i tam doczekał wyzwolenia obozu w 1945 r.

Wśród wielu mogił znajdują się również cenotafy, czyli groby symboliczne, upamiętniające m.in. w jednym grobowcu (sektor SA) **Rudolfa Jaszowskiego, ps. „Lampart”** (1912-1943), komendanta leżajskiej placówki ZWZ AK, zamordowanego w Jarosławiu przez niemieckie gestapo oraz jego siostry **Heleny Jaszowskiej, ps. „Sylwia”** (1897-1944), kierownika sekcji kobiet leżajskiej placówki ZWZ AK, która zginęła w obozie koncentracyjnym Auschwitz, jako więźni o nr 63714 czy grób (sektor ST2) **Ludwika Więclawa, ps. „Śląski”** (1908-1949), kapitana NOW-AK, zamordowanego przez komunistów w ubeckiej katowni na Zamku w Rzeszowie.

Niech pozostaną w pamięci naszej i przyszłych pokoleń.

Marta Urban

Muzeum Ziemi Leżajskiej

Źródła:

A. Rakuś, *Spacer po mieście zmarłych*, [w:] TMZL, Almanach Leżajski, z. 3, XII 1983, s. 37-40

Fara w Leżajsku. W czterechsetną rocznicę konsekracji (1619-2019), pod red. B. Podubnego i ks. W. Siwaka, Leżajsk 2023, s.29, 34, 68.

Karta ewidencyjna zabytków architektury i budownictwa nr 3933 dot. Kaplicy grobowej Marii Jarosówny [z:] zabytek.pl

<http://mogily.pl/lezajskkomunalny/>

<https://www.lasy.gov.pl/pl/informacje/aktualnosc/czas-pamieci-o-lesnych-cmentarzach>

<https://www.geni.com/people/Jan-Kowalik/6000000179028297043>

S. Chmura, *Na leżajskiej nekropoli* [w:] Biuletyn Miejski nr 1 (285), 2023 r., s. 14-15

https://www.wilanow-palac.pl/ofiara_rzezi_galicyjskiej.html

R. Jamka, *Ludowa reakcja na szlacheckie kłamstwo. Galicyjscy chłopcy w obronie Jakuba Szeli*, [w:] *Przeгляд Historyczny*, T. 113, z. 4 (2022), s. 657-682

<https://www.jbc.bj.uj.edu.pl/dlibra/publication/879155/edition/858516/content>

<https://olimpijski.pl/en/olimpijczycy/suchorzewski-jan-kazimierz/>

Renata Urban, *Uniwersytet Szczeciński, Polscy olimpijczycy w niemieckich obozach jenieckich*, wersja pdf

<https://aordycz.blogspot.com/2012/01/niedokonczone-biografia-jana-kazimierza.html>

<https://aordycz.blogspot.com/2014/02/cd-historii-jana-kazimierza.html>

<https://www.auschwitz.org/muzeum/informacja-o-wiezniach/>

Wernisaż wystawy
**„ZWYCZAJNE DROGI
 NADZWYCZAJNYCH ŻYCIORYSÓW”**
 w Muzeum Ziemi Leżajskiej

17 października, w Muzeum Ziemi Leżajskiej, miał miejsce uroczysty wernisaż wystawy czasowej pt. „Zwyczajne drogi nadzwyczajnych życiorysów”.

Wydarzenie rozpoczęło się od występu Chóru Cantiamo pod dyktando Barbary Kuczek. Chór wykonał następujące utwory: „Barka”, „Mury”, „Biały Krzyż” i „Pater Noster”.

Po zakończeniu części artystycznej dyrektor muzeum Jacek Kwieciński powitał wszystkich przybyłych gości. W wydarzeniu udział wzięli: Starosta Leżajski Zdzisław Leško, Członek Zarządu Powiatu Leżajskiego Wanda Rakszawska-Stopyra, Podkarpacki Wicekurator Oświaty Dariusz Półcwiartek, zaś radę Powiatu Leżajskiego reprezentował radny Janusz Szpila.

Ponadto w wydarzeniu uczestniczyli: podinsp. Komendant Powiatowej Policji w Leżajsku Ryszard Tyka, członkowie Rady MZL: Bożena Majewska, Antoni Bereziewicz i Roman Szałajko. W wydarzeniu udział wzięli także reprezentanci zarówno rodziny Ulmów, jak i kard. Andrzeja Deskura.

Wśród uczestników wernisażu znalazły się również siostry z leżajskich zgromadzeń: Zgromadzenia Sióstr Służebniczek Najświętszej Maryi Panny i Zgromadzenia Zakonnego Sióstr Kanoniczek Ducha Świętego. W spotkaniu uczestniczyli także przedstawiciele instytucji, stowarzyszeń oraz zainteresowani tą tematyką mieszkańcy z terenu powiatu leżajskiego i spoza jego granic.

Podczas wernisażu głos zabrał m.in. Starosta Leżajski Zdzisław Leško, który w swojej wypowiedzi nawiązał do rocznicy wyboru Polaka na Stolicę Piotrową oraz do całego pontyfikatu Jana Pawła II, powiązując go z trzema niezwykle ciekawymi życiorysami prezentowanymi na wystawie. Na zakończenie swojej wypowiedzi życzył zebranych miłego spędzenia popołudnia i poddania się właściwym refleksjom płynącym z prezentowanych biografii.

W kolejnej części uroczystości nastąpiło odczytanie listu nadesłanego przez kard. Stanisława Dziwisza, który wyraził swoją radość po powzięciu informacji o organizacji niniejszej wystawy oraz przekazał wszystkim zgromadzonym pozdrowienia.

Następnie zaprezentowano sylwetki trzech bohaterów wystawy. Pierwszą omawianą sylwetką była rodzina Ulmów z Markowej, którą przybliżył Jerzy Ulma, bratanek zamordowanego Józefa Ulmy. Rodzina Ulmów, Józef i Wiktoria Ulmowie wraz z siedmiorgiem dzieci udzielili schronienia żydowskim rodzinom, za co spotkała wszystkie wspomniane osoby śmiercią.

Kolejną postacią była sylwetka kard. Andrzeja Deskura, który przez lata pracy w Watykanie torował drogę swojemu krakowskiemu przyjacielowi kardynałowi Wojtyłcie i wspierał go jako papieża swoim intelek-

tem. Jego życiorys przybliżony został przez Zofię i Jana Deskurów (siostrzenica i bratanek kard.).

Trzecią osobą, której życiorysowi jest poświęcona wystawa, była siostra Germana, posługująca u boku Jana Pawła II od czasu wyboru na papieża do jego śmierci.

Kolejną częścią wydarzenia było uroczyste przecięcie wstęgi wystawy, a dokonali go: Starosta Leżajski, dyrektor Muzeum Ziemi Leżajskiej, przedstawiciel rodziny Ulmów z Markowej oraz rodziny kard. Andrzeja Deskura.

Wystawa nawiązuje do osoby Jana Pawła II i prezentuje pamiątki, rzeczy osobiste, dokumenty, zdjęcia, ubrania, które pozostały po rodzinie Ulmów z Markowej, kard. Andrzeju Deskurze oraz siostrze Germanie.

Ekspozycja potrwa do 8 grudnia 2024 r.

MZL

W dniach 9-15 września 2024 roku Bułgaria gościła jedną z najważniejszych imprez dla miłośników modelarstwa okrętowego – Mistrzostwa Europy Okrętów w Navidze w klasie C. W malowniczym mieście Burgas na nadmorskim wybrzeżu spotkali się zapaleni modelarze z różnych zakątków Europy, a wśród nich reprezentanci Polski, którzy mieli zaszczyt uczestniczyć w tym prestiżowym wydarzeniu.

Mieszkaniec gminy Leżajsk, Andrzej Marchwicki, jako uczestnik ogólnopolskich zawodów, otrzymał powołanie do kadry oraz szansę wzięcia udziału w Mistrzostwach Europy, co było ogromnym wyróżnieniem. W zawodach oprócz ekipy z Polski wzięły udział także drużyny z Bułgarii, Republiki Czech, Kazachstanu, Ukrainy, Chorwacji, Rumunii, Holandii i Włoch. Uczestnictwo zespołów z różnych krajów sprawiło, że zawody nabrały międzynarodowego charakteru, a rywalizacja była na niezwykle wysokim poziomie.

Mistrzostwa rozpoczęły się 9 września uroczystym otwarciem, podczas którego odegrano Międzynarodowy hymn Navigi a także odbyła się część artystyczna, która wprowadziła uczestników w atmosferę tego wyjątkowego wydarzenia. W kolejnych dniach zawodnicy przystąpili do obrony swoich modeli przed komisją sędziowską. Każdy uczestnik musiał zaprezentować swój model, przedstawiając plany oraz odpowiadając na pytania związane z konstrukcją i pomysłem na dany projekt.

Andrzej Marchwicki miał zaszczyt bronić modeli w klasie C6. W konkurencji wystawił dwa modele w skali 1/350 – IJN Kongo oraz IJN Nagato, które wymagały bardzo starannego wykonania i dbałości o detale. Oba modelom udało się uzyskać doskonałe wyniki: 97.33 pkt, co dało modelarzowi upragnione dwa złote medale. To ogromne osiągnięcie, a także potwierdzenie ciężkiej pracy oraz pasji, jaką wkłada w modelarstwo.

Zakończenie Mistrzostw Europy i ceremonia rozdania medali miała miejsce 15 września 2024 roku. Udział w Mistrzostwach to nie tylko rywalizacja, ale również możliwość wymiany doświadczeń, nawiązywania nowych znajomości i budowania międzynarodowej społeczności pasjonatów modelarstwa okrętowego.

Sponsorem wyjazdu na mistrzostwa była m.in. Gmina Leżajsk.

GL

Mistrzostwa Europy Okrętów w Navidze 2024

Sukces modelarza z gminy Leżajsk w Burgas

grudzień 2024 imprezy kulturalne

SPOTKANIE Z MIKOŁAJEM

Termin: 6 grudnia, godz. 17:30-19:00

Koszt: 30 zł

Miejsce: Miejskie Centrum Kultury

Organizator: MCK w Leżajsku

Drodzy Rodzice!

Czy Wasze dzieci z niecierpliwością czekają na Świętego Mikołaja? Mamy dla Was coś specjalnego! Zapraszamy na „Spotkanie z Mikołajem” – wyjątkowe wydarzenie, które wywoła uśmiech na twarzach Waszych pociech i wprowadzi wszystkich w świąteczny nastrój. Mikołaj przygotował mnóstwo atrakcji, zabaw i słodkich niespodzianek dla wszystkich maluchów. Dajcie dzieciom szansę na magiczne spotkanie, które na długo zostanie w ich pamięci. Chcecie, aby Mikołaj wręczył Wasz prezent? Nic prostszego! Przyniescie podpisane prezenty do MCK do 5 grudnia.

Zapisy i dodatkowe informacje pod numerem: 17 785 11 34

Zapewnijcie swoim dzieciom magiczne chwile i wspólne świąteczne wspomnienia. Do zobaczenia na spotkaniu z Mikołajem!

ZABAWA MIKOŁAJKOWA DLA DZIECI

Termin: 10 grudnia

Miejsce: Ośrodek Kultury w Grodzisku Dolnym

Organizator: Ośrodek Kultury w Grodzisku Dolnym

Opis: Gry i zabawy oraz mikołajkowe spotkanie dla dzieci.

JARMARK ŚWIĄTECZNY

Termin: 14-15 grudnia

Miejsce: Rynek w Leżajsku

Organizator: Miejskie Centrum Kultury w Leżajsku

Opis: Jarmark Świąteczny w Leżajsku to impreza, która wprowadza nas w wyjątkowy nastrój Świąt Bożego Narodzenia. W ramach jarmarku odbywa się kiermasz, na którym prezentowane są świąteczne ozdoby, wyroby rękodzielnicze, unikatowe dzieła artystyczne, idealne na prezent gwiazdkowy. Atmosferę Jarmarku Bożonarodzeniowego tworzą przede wszystkim tradycyjne potrawy i aromatyczne specjały, będzie można nabyć świąteczne wypieki, a także różnorakie miody. Jarmark obfitować będzie w program wydarzeń kulturalnych m.in. występy artystyczne, koncerty muzyki świątecznej, warsztaty dla dzieci i młodzieży oraz konkursy rodzinne.

BOŻONARODZENIOWY KONCERT ORKIESTRY DĘTEJ

Termin: 25 grudnia, godz. 10:00

Miejsce: Kościół Parafialny w Grodzisku Dolnym

Organizator: Grodziska Orkiestra Dęta

imprezy sportowe

GRAND PRIX PODKARPACIA SKRZATÓW I SKRZATEK

Termin: 14 grudnia

Miejsce: Hala MOSiR w Nowej Sarzynie

Organizatorzy: Podkarpacki Okręgowy Związek Tenisa Stołowego w Rzeszowie, przy wsparciu Parafialnego Uczniowskiego Klubu Sportowego „Arka” Łętownia oraz Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji w Nowej Sarzynie.

Opis: Celem rozgrywek jest zachęcanie od najmłodszych lat do aktywnego, zdrowego trybu życia, odkrywanie dzieci utalentowanych w zakresie tenisa stołowego, wdrażanie młodych sportowców do rywalizacji zgodnej z zasadami fair play.

MISTRZOSTWA EUROPY KARATE KYOKUSHIN I PUCHAR EUROPY U18

Termin: 21-22 grudnia

Miejsce: Hala sportowa Zespołu Szkół Licealnych w Leżajsku

Organizator: Leżajski Klub Kyokushin Karate

Uczestnicy: Uczestnikami zawodów będzie około 600 reprezentantów z 20 krajów z terenu całej Europy

Opis: Zawody skierowane są do szerokiej grupy zawodników w ponad 50 konkurencjach wiekowo-wagowych z podziałem na kategorie kobiet i mężczyzn.

GMINNY FESTIWAL PIOSENKI „MIKOŁAJ”

Termin: 8 grudnia, godz. 16.00

Miejsce: GOK w Kuryłówce

Organizator: GOK i GBP w Kuryłówce

ANDRÉ RIEU. SREBRNO-ZŁOTY KONCERT GWIAZDKOWY

Termin: 9 i 16 grudnia

Miejsce: Miejskie Centrum Kultury w Leżajsku

Organizator: MCK w Leżajsku

Opis: Nowe bożonarodzeniowe show króla walca! Sprawi, że czas Bożego Narodzenia staje się jeszcze bardziej wyjątkowy, spędź go z bliskimi na „Srebrno-złotym koncercie gwiazdkowym” André Rieu i jego Orkiestry Johanna Straussa. Dzięki temu wydarzeniu na blisko trzy godziny przeniesiecie się do skąpanego w świątecznej atmosferze Zimowego Pałacu w Maastricht i przeżyjecie najpiękniejsze muzyczno-gwiazdkowe chwile ze swoim ulubionym maestrem. W koncercie pojawi się również uwielbiana przez publiczność Emma Kok, nastolatka o anielskim głosie. „Srebrno-złoty koncert gwiazdkowy” André Rieu to jednak nie tylko eleganckie walce. Efektowną zimową scenografią Zimowego Pałacu w Maastricht ogrzewać będą również najpiękniejsze kolędy z całego świata oraz świąteczne hity w wyjątkowych aranżacjach. Weź więc do kina swoich bliskich, rodzinę, sąsiadów, znajomych i świętujcie wspólne chwile razem z maestrem André Rieu. Retransmisja nowego bożonarodzeniowego show z Maastricht.

Rejestracja pojazdu

Stan prawny - wrzesień 2024 r.

REJESTRACJA

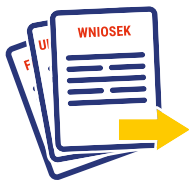
Dokonuje jej właściciel pojazdu w Wydziale Komunikacji właściwym dla miejsca zamieszkania. Jeżeli pojazd jest przedmiotem współwłasności, wnioski może złożyć każdy ze współwłaścicieli po przedłożeniu pełnomocnictwa albo oświadczenia, że działa za zgodą większości współwłaścicieli.

PRZYGOTUJ

- Wniosek o rejestrację
- Dokument własności
- Dotychczasowe tablice
- Potwierdzenie wymaganych opłat
- Dowód rejestracyjny z ważnymi badaniami technicznymi
- Ubezpieczenie pojazdu

SKŁADANIE WNIOSKU

- Wydział Komunikacji właściwy dla miejsca zamieszkania:
 - Starostwo Powiatowe
 - Urząd Miasta (miasta na prawach powiatu)
- wysyłka Poczta

Klient jest zobowiązany do podpisania decyzji oraz dostarczenia wymaganych dokumentów i tablic.

TERMIN

Na rejestrację masz 30 dni od dnia nabycia pojazdu w kraju lub od dnia sprowadzenia pojazdu z zagranicy.

OPŁATY W URZĘDZIE

dowód rejestracyjny..... **54,00 zł**
 znaki legalizacyjne..... **12,50 zł**
 pozwolenie czasowe..... **13,50 zł**

Tablice rejestracyjne:

samochodowe (2 szt.)..... **80 zł**
 motocyklowe (1 szt.)..... **40 zł**
 motorowerowe (1 szt.)..... **30 zł**
 indywidualne motocykl..... **500 zł**
 indywidualne samochód..... **1000 zł**

opłata skarbową
 pełnomocnictwo..... **17 zł**
 opłata skarbową
 wyrejestrowanie..... **10 zł**

Możesz zachować dotychczasowe tablice rejestracyjne, jeżeli:

- pojazd był już zarejestrowany na terytorium RP
- ma tablice rejestracyjne zgodne z przepisami
- tablice są czytelne i utrzymane w należytym stanie

Opłat dokonasz:

- w kasie urzędu, w którym rejestrujesz pojazd
- przelewem na konto urzędu

Wymagane opłaty zrób przed złożeniem dokumentów. Zachowaj potwierdzenie i dołącz je do wniosku.

PROCES REJESTRACJI

Podczas pierwszej wizyty urzędnik zarejestruje Twój pojazd na okres 30 dni. Przez ten czas sprawdzi informacje o pojeździe i zapewni produkcję dowodu rejestracyjnego. Ty natomiast dostaniesz od urzędnika pozwolenie czasowe i tablice rejestracyjne, które pozwolą Ci swobodnie poruszać się po drogach. Na stronie internetowej Urzędu można sprawdzić status dowodu rejestracyjnego. Urzędnik może odmówić rejestracji pojazdu (np. z powodu braku wymaganych dokumentów). Klient w przypadku niezgodzenia się z decyzją organu może odwołać się do Samorządowego Kolegium Odwoławczego.

POMOCPRAWNA.SC.ORG.PL | NP.MS.GOV.PL

E-WYDANIE

POWIAT
LEŻAJSKI

NIEODPŁATNE USŁUGI
-POMOC PRAWNA
-PORADY OBYWATELSKIE
-MEDIACJA

sursuj
corda
STOWARZYSZENIE
W BÓG ŚWIETCIB

Zadanie finansowane ze środków otrzymanych od Powiatu Leżajskiego, pochodzących z budżetu Państwa

PERU

Pływające wioski

(podróż 131)

Zatoka jeziora

Podróżując po Peru dojeżdżamy do jeziora Titicaca. Pozostawiamy samochód na niewielkiej przystani i z Leonardo, właścicielem – uwaga – pływającej wyspy, płyniemy na jego włości.

Tak naprawdę to nie wiemy, co nas czeka. Przed wyjazdem czytaliśmy skrajne opinie o pływających wioskach. Dla jednych to czysta komercja, która niegodna jest uwagi. Dla innych zjawiskowe miejsce, którego trudno szukać gdzie indziej na świecie. Po dokładniejszym zgłębieniu tematu, odkryliśmy, że większość turystów wybiera wycieczki łodzią, które doprowadzają ich do jednej lub dwóch wysepek z charakterystycznymi domami plecionymi z trzciny i pamiątkarskimi wyrobami. Trwa to zazwyczaj dwie-trzy godziny. Komercja – z pewnością.

My postanowiliśmy dać sobie szansę na lepsze zrozumienie pływającej wioski, rezerwując nocleg w domu indiańskiej rodziny. Przed nami Uros, pływające wyspy znajdujące się 5 km od brzegu. Zanim jednak wpłyniemy na jezioro, musimy zapłacić 6 soli. To obszar rezerwatu „Parque Nacional del Titicaca”.

Chłodny wiatr zawiewa niczym znad morza. Po kilkunastu minutach wita nas Lina, gospodyni wyspy, opatulona w sweter i grubą kamizelkę.

Nasze pierwsze kroki na pływających wyspach są bardzo niepewne. Niby ma się grunt pod stopami, ale przy każdym kroku podłóże się kołysze, jakbyśmy byli na moście, zawieszonym gdzieś nad przepaścią.

Widok z drona na pływające wyspy

Jest grząsko i mokro. Świeży zapach wilgotnej trzciny to skutek ostatnich nawałnic.

VIP Flotante – tak nazywa się wyspa z domkiem, który zarezerwowaliśmy. Wchodzimy do pokoju przygotowanego specjalnie dla turystów. Jest zadziwiająco nowoczesnie. Jest nawet łazienka – niestety, na ciepłą wodę nie możemy liczyć, dzień był pochmurny i nie nagrzały się solary. Za to jest prąd, ale... jest kolejne „ale”. Z gniazdka nie naładujemy ani kamery ani drona lub telefonu – energia pochodzi z akumulatora 12-woltowego. Pamiętajcie, żeby wziąć dużo powerbanków. My tego nie przewidzieliśmy.

Na resztkach energii próbujemy wzbic w powietrze drona, który by oszczędzać energię, wyłącza wszystkie zbędne funkcje, nawet gimbała. Nie pomogło chuchanie i pocieranie baterii. Musimy zadowolić się tylko kilkoma ujęciami.

Z gospodarzem wypływamy na przejażdżkę łodzią. Jezioro Titicaca to nie tylko najwyższy położony żeglowny akwen na

Wioska Uros

świecie; to również kraina owiana legendami i jeden z najcenniejszych obszarów dziedzictwa kulturowego i naturalnego Peru. Jego znaczenie dla kultury i religii regionu andyjskiego jest ogromne. Kronikarze twierdzą, że na początku świata nad jeziorem przywędrowały słońce, księżyc i gwiazdy, by stąd wstąpić na nieboskłon. Według mitologii Inków nad jeziorem Titicaca urodził się pierwszy król Inków, Manco Capac, który wyłonił się z wód jeziora i założył miasto Cuzco – przyszłą stolicę imperium Inków. Inna legenda opowiada historię boga Viracochy, który, wyłoniwszy się z jeziora, stworzył słońce, gwiazdy oraz pierwszych ludzi. Region Titicaca to również kolebka kultury Tiahuanaco, jednej z najbardziej wpływowych cywilizacji preinkaskich.

Osiedlanie się na jeziorze zapewniało schronienie przed nieznanymi Inkami chorobami przywożonymi przez Hiszpanów. Dzisiaj na zbudowanych z trzciny wyspach mieszka około 2000 potomków prekolum-

Barwne makatki

Chatki gospodarzy

Przydomowy ogródek

Córka gospodarzy

Nasz obiad

bijskiego plemiona Uros, nazywających siebie „ludźmi wody”. Mówią językiem Ajmara lub Keczua. Żyją głównie z rybołówstwa i sprzedaży swoich kolorowych wyrobów odwiedzającym ich wyspy turystom.

Wracamy na naszą wyspę, gdzie coraz mocniej odczuwamy falowanie wody. Po zmroku, gdy chłodne powiewy przesywają nasze ciała, zostajemy zaproszeni na kolację. Co najciekawsze, pomimo wszelkich niedogodności, które byłyby nie do zaakceptowania w normalnej restauracji, jak przeraźliwy chłód i bujanie, jesteśmy zachwyceni. Atmosfera miejsca i życzliwość gospodarzy łagodzą te niedogodności.

W nocy błyskawice i grzmoty przesywają niebo. A my, wtuleni w koce, czekaliśmy cichutko na cieplejszy, spokojniejszy poranek. To chyba najlepszy moment, aby poczuć atmosferę jeziora Titicaca

O poranku, wokół nas panowała cisza, przerywana jedynie chrzęstem spod naszych stóp. Wiatr ustał, ale nadal było zimno. Krople rosy osiadły na każdym skrawku wyspy, a tafelę wody przesywały fale ciągnące się za łodziami. Unoszące się na wodzie wyspy, wykonane w całości z trzciny totora, mają podłoże o grubości aż 4 metrów. Aby nie odplynęły w nieznaną, w dno akwenu wbija się paliki i kamienie, które unieruchamiają je niczym kotwica fregatę.

Jeden z przykładów utopijnej wolności, której nie da się osiągnąć na stałym lądzie: nasz gospodarz postanowił właśnie powiększyć swoją posiadłość, ciągnąc za łodzią kolejne metry kwadratowe wyspy i tworząc w ten sposób swoją własną enklawę, mini-państwo. A co, jeżeli nie spodoba mu się tutaj mieszkać dłużej? Zwyczajnie się odłącza i cumuje w innym miejscu lub zasiedli kolejną wyspę. Trawa totora należy do wszystkich i jednocześnie do nikogo. Jest jej tak dużo i tak szybko odrasta, że można uznać jej zasoby za nieskończone. A co najważniejsze ludzie z Uros, nie potrzebują zgody rządu, nie muszą za nią płacić. Ogranicza ich tylko szerokie na 80 i długie na 200 km jezioro. Obszar nieskończenie duży dla małej rodziny.

Zamiast demokracji stosuje się tu metodę znacznie prostszą i – obiektywnie patrząc – bardziej sprawiedliwą. Każda rodzina po kolei wyznacza swojego prezydenta, dając każdemu szansę na roczną kadencję. Taki prezydent dba o wyspę, jest jej zarządcą i konserwatorem, ale nie jest władcą absolutnym. Jeśli nie spełnia swojej roli, można go łatwo zdymisjonować lub zamienić z kimś z innej wyspy. W ten sposób te małe społeczności żyją w zgodzie i spokoju, bez wrogów oraz większych sporów. Tak wygląda nieskrępowana wolność w Uros.

Jezioro Titicaca, najwyżej położone jezioro żeglowne na świecie, powstało około 60 milionów lat temu w wyniku ogromnego trzęsienia ziemi, które podzieliło Andy i stworzyło zagłębienie wypełnione wodą z topniejących lodowców. Nazwa jeziora pochodzi od słowa „Titi Khar’ka” z języka Ajmara, co oznacza „skalista puma”. Lokalne społeczności twierdzą, że kształt jeziora przypomina pumę polującą na królika, a legenda mówi, że kiedyś pumy zamieszkiwały skaliste wyspy jeziora i przybywały na ląd w poszukiwaniu pożywienia.

Opuszczamy ten niezwykły zakątek świata. Ostatni rzut oka na niekończące się pola trzciny tatora pokrywające jezioro Titicaca.

Po nocy spędzonej na pływającej wyspie na jeziorze byliśmy zachwyceni tym doświadczeniem. Atmosfera była magiczna – cisza, przerywana jedynie falowaniem wody i chłodnym powiewem wiatru. Poranna mgiełka i rosa dodawały uroku, a gościnność mieszkańców wyspy sprawiła, że czuliśmy się wyjątkowo. Mimo trudnych warunków, takich jak chłód i kołysanie wyspy, te doświadczenia wprowadziły w nasze życie niepowtarzalny urok i spokój.

Tekst, zdjęcia Ireneusz Wołek

YouTube Niezwykły Świat – Peru cz. 3

AUTO DETAILING

KOMPLEKSOWE CZYSZCZENIE
& KONSERWACJA AUTA

JANUSZ PAUL

USUWANIE WGNIECIEŃ

METODA PDR

RENOWACJA LAKIERU

OZONOWANIE WNĘTRZA SAMOCHODU

MYCIE SILNIKA I FELG

REGENERACJA REFLEKTORÓW

POLEROWANIE
POWŁOKI OCHRONNE

OKLEJANIE FOLIĄ OCHRONNĄ PPF

CERTYFIKOWANY SPECJALISTA PDR
JANUSZ PAUL

PRANIE I CZYSZCZENIE
TAPICERKI

CZYSZCZENIE I KONSERWACJA
PLASTIKÓW I SZYB

DOJAZD DO KLIENTA

798 083 891

JANUSZP21@GMAIL.COM

UL. JANA PAWŁA II 15B, 37-310 NOWA SARZYNA

MATERACE
GREGOR

Bo życie zaczyna się w łóżku

Powiedz jak śpisz, a zrobię materac dla Ciebie !

INDYWIDUALNE ZAMÓWIENIA
MATERACE NA KAŻDY WYMIAR
NAPRAWA MATERACY
WYMIANA POKROWCÓW

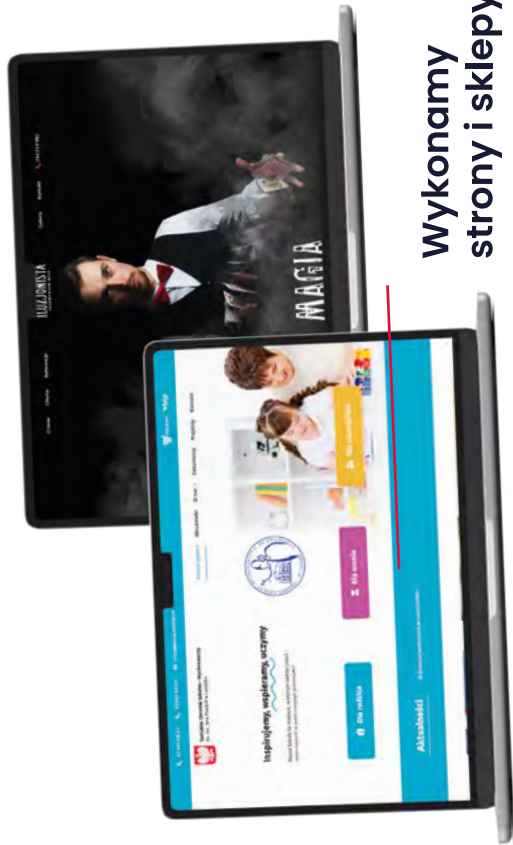
 609 212 799

 Grodzisko Nowe 365
37-306 Grodzisko Dolne

Chcesz być widoczny dla swoich klientów?

FABRYKA ROZWOJU I KARIERY

Wykonamy strony i sklepy internetowe

Poprowadzimy media społecznościowe

Rozkręć swoją firmę z FRIK!

Nagramy dla Ciebie rolki i filmy promocyjne

Zaprojektujemy oklejenie auta

